

4.1 Draugystės vertė

Kas ir kokia yra draugystė?

Pradėkime nuo to, kas yra draugystė, kuri prieinama kiekvieno iš mūsų patirčiai. Dar prieš Kristų, Aristotelis rašė: „Tai – reikalingiausias dalykas gyvenime. Niekas nenorėtų gyventi be draugų, nors ir turėtų visas gėrybes“ (Nikomacho etika VIII, 1155 a). Romėnų filosofas Ciceronas remdamasis savo patirtimi sakė, artimiausias bičiulis yra tas, su kuriuo užaugta, daug patirta ir išgyventa. Bažnyčios tėvas Tomas Akviniėtis savo ruožtu pridėtų, kad kiekviena draugystė reikalauja praeities istorijos, kuri leidžia dviem draugams vienas kitu pasitikėti. Šiandienos jauni žmonės vis dažniau draugais ima vadinti tuos, kurie elektroninėje erdvėje išdrįsta spustelti mygtuką: „pridėti prie draugų“, o sąvoka „draugystė“ jiems siejasi su bendramokslų arba laisvalaikio kompanija.

Kiekviena iš šių draugysčių, anot Aristotelio, dar gali būti trejopai skirstoma: draugystė dėl naudos, draugystė dėl malonumo ir dvasinė draugystė.

Kiekvienas mūsų yra kaip mėnulis – turime šviesiąją ir tamsiąją pusę. Paprastai mes kitiems rodome savo šviesiąją pusę. Tam tikrose aplinkybėse ateina tie momentai, kai atsiskleidžia mūsų tie slaptieji aspektai, tamsioji pusė – mąstymo elgesio būdai, kurių iš mūsų nelaukė aplinkiniai.

Pagal www.bernardinai.lt

1. Savais žodžiais paaiškinkite, kas jums yra draugystė. Kaip manote, kokia yra draugystės vertė?

Vienas geriausių pasakėčių kūrėjų – Ezopas yra parašęs nemažai istorijų, kuriose aptariami žmonių tarpusavio santykiai, draugystės išbandymai. Daugelio Ezopo pasakėčių pagrindiniai veikėjai – gyvūnai, negyvi daiktai, kurie kalba, sprendžia įvairius klausimus ir įgyja daugybę tik žmonėms būdingų savybių. Pasakėčios – nedideli kūrinėliai, visuomet pasibaigiantys trumpu netikėtu išvada, moralu, kuris apibendrina ir pateikia pagrindinę pasakėčios idėją.

Pagal www.saltiniai.info

4.1 Draugystės vertė

Žmogus ir satyras

Sako, kartą žmogus susidraugavo su satyru. Užėjus žiemai ir prasidėjus šalčiams, žmogus, prisidėjęs prie burnos rankas, ėmė pūsti. Satyras, tai išvydęs, paklausė, kodėl taip daro, o žmogus atsakė šildąs nuo šalčio stingstančias rankas. Netrukus susėdo jiedu valgyti: užkandžiai buvo šilti, ir žmogus, po kąsnelį prie burnos pridėjęs, pūtė. Satyras vėl paklausė, ką jis čia darąs, o žmogus atsakė šaldąs valgi, nes esąs per karštas. Tada satyras tarė žmogui:

– Nenoriu, bičiuli, su tavim draugauti, nes tu iš tos pačios burnos puti ir į šilta, ir į šalta.

Taip ir mes turime vengti draugystės su dviveidžiais žmonėmis.

Nesutarę žemdirbio vaikai

Žemdirbio vaikai ėmė kivirčytis. Tėvas, neįstengdamas jų žodžiais sutaikinti ir paveikti, nutarė juos pavyzdžiu pamokyti. Liepė jiems atnešti surištą šluotą. Šie ir atnešė. Tėvas padavė visą šluotą ir liepė perlaužti. Vaikai laužė laužė, bet nieko nepadarė. Tada tėvas paėmė šluotą, išrišo ir davė jiems po vieną rykštę. Vaikai jas lengvai sulaužė. Tada tėvas ir sako:

– Taip ir jūs, vaikai, jeigu būsite vieningi, priešai jūsų neįveiks, o jeigu kivirčysitės, lengvai būsite nugalėti. Pasakėčia moko, kad vienybėje – galybė, o nesantaika – pražūtis.

4.1 Draugystės vertė

Keleiviai ir lokys

Du draugai keliavo tuo pačiu keliu. Staiga prieš juos atsirado lokys. Vienas keleivis greitai įlipo į medį ir pasislėpė, o antrasis, vos nepakliuvęs žvėriui į nagus, krito ant žemės ir apsimetė negyvas. Lokys prikišo prie jo snukį, apuostė iš visų pusių, – žmogus net kvapą sulaukė. Mat, sako, lokys lavono neliečiaš. Kai žvėris nurioglino, jaunikaitis, buvęs medy, nulipo žemyn ir paklausė bičiulį, ką lokys jam į ausį šnibždėjęs.

– Nekeliauk su draugais, kurie pavojuose vieną palieka! – atkirto tasai. Pasakėčia rodo, kad tikri draugai pažįstami nelaimėje.

Vilkas ir avis

Vilkas, šunų sukandžiotas ir sirguliudamas, gulėjo ant žemės. Negalėdamas grobio susirasti, jis pamatė ėriuką ir paprašė jį atnešti vandens iš tekančios upės.

– Jeigu tik man duosi gerti, ėti pats susirasiu.

– Jeigu tik duosiu tau gerti, – atsakė ėriukas, – tu mane, sau pasitiekęs, surysi.

Pasakėčia apie piktadarį, kuris klasta spendžia pinkles.

Pagal www.saltiniai.info

4.1 Draugystės vertė

Klausimai

1. Savais žodžiais apibūdinkite, kas yra pasakėčia.
2. Apibūdinkite visų keturių pasakėčių veikėjus. Juos išrašykite ir charakterizuokite.
3. Pirmoje pasakėčioje „Žmogus ir satyras“ yra kalbama, kad satyras nenori draugauti su žmogumi. Kaip manote, kodėl?
4. Remdamiesi „Dabartinės lietuvių kalbos žodynu“ išsiaiškinkite, ką reiškia žodis *moralas*.
5. Koks yra šios pasakėčios moralas? Raskite tą sakinį, jį nurašykite ir pakomentuokite.
6. Kaip manote, ką reiškia pasakymas, kad žmogus yra dviveidis. Kodėl ir kada taip yra sakoma žmogui?
7. Apie ką yra kalbama antroje pasakėčioje „Nesutarę žemdirbio vaikai“?
8. Kaip tėvas nusprendė pamokyti savo nesutariančius vaikus? Kodėl?
9. Koks yra šios pasakėčios moralas? Raskite tą sakinį, jį nurašykite ir pakomentuokite.
10. Trečioji pasakėčia „Keleiviai ir lokys“ pasakoja apie du draugus. Apibūdinkite dviejų draugų poelgius sutikus lokį. Kaip manote, kurio iš jų poelgis yra tinkamas? Kodėl?
11. Koks yra šios pasakėčios moralas? Jį išrašykite ir paaiškinkite savais žodžiais.
12. Apie ką yra kalbama ketvirtojoje pasakėčioje?
13. Kodėl ėriukas nenori atnešti vilkui vandens?
14. Koks yra šios pasakėčios moralas? Raskite jį ir nurašykite.
15. Pasirinkite vieną jums labiausiai patikusią pasakėčią ir ją iliustruokite. Klasėje surenkite klasėje.
16. Pasidomėkite pasakėčių autoriumi Ezopu. Paruoškite pristatymą apie jį ir jo pasakėčias.

